

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 1,— złoty. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tym podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 30 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesolowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiad. Władysław Wesolowski, Nowe.

Nr. 44.

Nowe, sobota 29-go października 1938 r.

Rok XV.

Z dnia.

— Jaka jest różnica między nazwą „hotel” a „pensionat”? Ogłoszone w dzienniku Ustaw z dnia 15. X. br. rozporządzenie ministra przemysłu i handlu wprowadza ściśle rozróżnienie pomiędzy przedsiębiorstwami, oznaczonymi nazwą „hotel” i „pensionat”.

W myśl tego rozporządzenia nazwa „hotel” może używać tylko przedsiębiorstwo, posiadające: w miejscowościach do 30 tys. mieszkańców co najmniej 5 pokoi, w miejscowościach od 30—100 tys. ludności oraz uzdrowiskach — co najmniej 10 pokoi, zaś w miastach ponad 100-tysięcznych — 15 pokoi. Pensionat winien posiadać również co najmniej 5 pokoi. W obu rodzajach przedsiębiorstw musi być oświetlenie elektryczne i kanalizacja.

Rozporządzenie powyższe wejdzie w życie 15-go stycznia 1939 r.

— „Dni Młodzieży Polskiej” w Ameryce. Zamiast dotychczasowych „Dni Polskich” szereg organizacji polskich w Ameryce zorganizowało „Dni Młodzieży”. Dochody z tych imprez mają zasilić fundusze na stworzenie „Domów Młodzieży” i innych ognisk młodych Polaków w Stanach Zjednoczonych.

— Nowe ograniczenia dla cudzoziemców we Francji. W ostatnim tygodniu weszły w życie we Francji nowe ograniczenia dla cudzoziemców. Przede wszystkim do minimum zmniejszono możliwości osiedlenia się cudzoziemców w Paryżu. Nowi emigranci będą mogli mieszkać jedynie w ściśle określonym celu i za specjalnym zezwoleniem.

— Ożywienie na rynku węglowym. We wrześniu br. dało się zauważyć na rynku węglowym w Polsce znaczniejsze ożywienie, co tłumaczy się względami sezonowymi. Zarówno wydobycie węgla, jak i jego sprzedaż wewnątrz i zagranicę wydatnie się zwiększyły. Ogólne wydobycie węgla kamiennego w Polsce wyniosło około 950.000 ton wobec 500.000 t. w 1936 r. i dzieliło się jak następuje: rudy ilaste — 671.400 t., rudy brunatne — 108.752 ton, rudy darniowe — 162.141 ton.

— Wydobycie i zużycie rudy żelaznej w Polsce. Według danych Związku Polskich Hut Żelaznych wydobycie rud żelaznych w Polsce w 1937 r. wyniosło około 950.000 ton wobec 500.000 t. w 1936 r. i dzieliło się jak następuje: rudy ilaste — 671.400 t., rudy brunatne — 108.752 ton, rudy darniowe — 162.141 ton.

— Zatwierdzenie planów przy zmianie właściciela zakładu. Ministerstwo przemysłu i handlu okólnikiem z 8 bm. uregulowało tryb postępowania w wypadkach, gdy zakład przemysłowy, wymagający zatwierdzenia planów, zmienia właściciela. Ministerstwo zarządziło, że nabywca zakładu przemysłowego powinien zawiadomić o przeniesieniu własności zakładu tę władzę przemysłową, która zatwierdziła projekt budowy i urządzenia tego zakładu celem adnotacji zaszytych zmian w rejestrach.

W przypadkach gdy projekt budowy i urządzenie zakładu zatwierdziła władza przemysłowa wojewódzka, przemysłowiec powinien zgłosić zamiar prowadzenia przemysłu władzy przemysłowej I instancji.

W decyzjach, zatwierdzających projekty budowy i urządzeń zakładów przemysłowych, należy umieszczać o powyższych obowiązkach stosowne pouczenie, jak również klauzulę o obowiązku prowadzenia budowy pod kierownictwem osoby, posiadającej uprawnienie do kierowania robotami budowlanymi i o obowiązku wykonywania robót budowlanych w zakresie ciesielstwa i mularstwa, przewidzianych art. 334 i 333 prawa budowlanego przez osoby do tego uprawnione.

— Struktura zawodowa ludności czeskiej. Jak podaje G. U. S. na podstawie danych urzędowej statystyki czeskiej z 1. XII. 1930 struktura zawodowa ludności, zamieszkałej na ziemiach Zaolzańskich, wyglądała jak następuje:

Na ogólną liczbę ludności, wynoszącej 227.399 osób, najwyższy procent ludności zatrudniony był w górnictwie — 58.706 (ponad 25 proc. ogółu ludności), dalej w rolnictwie, hodowli i ogrodnictwie — 22.347 osób, w komunikacji i transporcie — 20.200 osób, w hutnictwie — 14.446 osób, w obróbce metali — 15.769 osób, w przemyśle budowlanym — 12.760 osób, w handlu towarowym — 6.733 osoby, w przemyśle maszynowym i narzędziowym — 6.496 osób. W innych zawodach liczba zatrudnionych nie przekraczała 5.000. Osobną grupę tworzyli emeryci, rentierzy i pobierający zasiłki, których było 25.260 czyli około 12 proc.

Wielka loteria fantowa.

Komitet Budowy Diecezjalnego Domu Społecznego w Pelplinie, chcąc doprowadzić budowę w stanie surowym po dach, urządza na ten cel wielką loterię fantową, której główną wygraną, toż 4 osobowy, zupełnie nowy samochód, firmy „Polski Fiat” model 508, wartości 5000 zł. Dalsze: 2 tygodniowy bezpłatny pobyt w Kryniocy lub Zakopanem, wolny przejazd samolotem z Warszawy do Gdyni i z powrotem, maszyna do szycia, radio aparat, rzeźby, dywany, obrazy itp.

Cena losu tylko 1,— zł. Ciągnięcie odbędzie się nieodwołalnie dnia 15-go grudnia br. w Pelplinie, przy współudziale organów kontroli skarbowej.

Zgłoszenia na zakup losów przyjmuje każdy Urząd Parafialny lub bezpośrednio Komitet Budowy Diecezjalnego Domu Społecznego w Pelplinie.

Każdy ma możliwość wygrania wartościowych rzeczy i przyczynienia się do tak wielkiego dzieła, jakim jest budowa Domu Społecznego.

„Kalendarz Wiejski”

na rok 1939 wydanie Gebethnera i Wolffa odbiega znacząco od dotychczasowych wydawnictw tego rodzaju. Zawiera on artykuły oświeclające w sposób wszechstronny zagadnienia rzeczywistości polskiej.

Wszystkie artykuły i utwory literackie pisane przez najwybitniejszych fachowców i pisarzy utrzymywane są w stylu jak najbardziej prostym i dostępnym dla najszerszych kół czytelników.

Państwo, jego obszar, władze państwowe, armia, samorząd, życie wsi, jej kultura i pisarze — tematy te są opracowane w sposób wyczerpujący a zarazem niezwykle ciekawy.

Poza tym zagadnienia rolnicze, organizacje rolnicze, spółdzielczość wiejska, życie wsi w innych krajach, zagadnienia emigracyjne — wszystko to stanowi prawdziwą encyklopedię zagadnień życia wiejskiego.

Piękne wyjątki z dzieł czołowych pisarzy i poetów, bogata szata ilustracyjna oraz barwna okładka czynią z Kalendarza ze wszechmiar interesującą i przyjemną lekturę na wieczory zimowe.

Stron 288, ilustracyj przeszło setka — wszystko to w cenie jednej złotówki, która stanowi rewelację dla tego rodzaju wydawnictw.

Pokój zbrojny.

Po rozmowach monachijskich, podczas których według niektórych polityków uratowano pokój, wydawać się mogło, że na jakiś czas osiągnięto porozumienie, wykluczające możliwość kroków wojennych pomiędzy Włochami, Niemcami, Anglią i Francją. Wyrażona zgoda na status quo powinna była usunąć groźbę wojny z płaszczyzny politycznej Europy przynajmniej na czas dłuższy. Po przyjaznych, prawie serdecznych rozmowach, tempo zbrojeń powinno było zmniejszyć się, a co najwyżej pozostać na dotychczasowym poziomie.

Tymczasem sytuacja przedstawia się zupełnie inaczej. Niemal uazajutrz po monachijskiej wizycie premier Daladier prosi o udzielenie kredytów w wysokości 1420 milionów fr., które mają być wydane w ciągu roku 1938 na obronę narodową, w tym samym dniu minister marynarki występuje o zwiększenie wydatków na flotę wojenną o 887 milionów franków. Suma 2.5 miliardów franków mówi sama za siebie, zważywszy, że te miliardy mają pójść na powiększenie zbrojeń poza normalnym budżetem wojskowym.

Zwiększenie wydatków na armię, lotnictwo i marynarkę domaga się również rząd Anglii. Raz poraż odzywają się głosy polityków angielskich, stwierdzających niedostateczność przygotowań obronnych. Powiększone kilkakrotnie lotnictwo angielskie wydaje się jeszcze zbyt słabe dla zapewnienia bezpieczeństwa Imperium. Królowa mórz, dysponując najsil-

niejszą flotą, obawia się jeszcze o nienaruszalność swych wielkich dróg morskich.

W Rzeszy obrzynie prace fortyfikacyjne mają zapewnić oparcie dla armii, prowadzącej działania ruchowe. Ludność Niemiec ponosi największe ofiary dla podtrzymania tempa zbrojeń. Według miarodajnych oświadczeń, nikt nie chce być straszakiem dla drugiego, a tymczasem przemysł wojenny pracuje ciągle i bez wytchnienia.

Wyścig zbrojeń nie tylko, że nie został zaniechany, ale przeciwnie jeszcze bardziej przyspieszył swe tempo. Nerwową atmosferę potęgują jeszcze bardziej kłopoty wewnętrzne szeregu państw. Wewnętrzne trudności we Francji bynajmniej nie zostały zażegnane. Wyczuwa się, że stan ten nie jest tylko przejściowy i rząd będzie miał jeszcze przed sobą dalsze przeszkody do zwalczania. Narazie, raczej pod wpływem wypadków zewnętrznych, rząd Daladiera ma zapewnioną większość. Oczy Anglii są zwrócone w stronę Palestyny. Powstanie arabskie zatacza coraz szersze kręgi. Półwysep arabski zdecydowanie wylamuje się spod wpływów angielskich. Niezależnie od ofiar i strat, jakie wyrządza Anglia, powstanie arabskie powazuje godzi w prestiż Imperium, dając przykład innym narodom, nie zawsze zadowolonym z przymusowej opieki angielskiej.

Sukcesy japońskie w Chinach i możliwość dalszych, zuamiennych przemian na Dalekim Wschodzie niepokoją Anglię i Stany Zjednoczone. Olbrzymie sumy, zainwestowane w Chinach, szczególnie przez Anglię, mogą być zupełnie stracone. Podczas gdy Europa myślała o Czechosłowacji, Japonia kontynuowała konsekwentnie swój, na wielką skalę zakrojony, plan. Z dotychczasowych sukcesów można wnosić, że Japonia urzeczywistwi bodaj swe ambitne zamiary w stosunku do Chiu.

Ostatnie tygodnie jasno i dobitnie ukazały całemu światu „wielkość” Sowietów. Ponury cień Kremla i jego rzekoma potęga wywoływały u jednych radość z powodu posiadania tak potężnego sojusznika, u drugich niepokój. Dziś i jedne i drugie złudzenia przysło, ZSRR jest postrachem tylko dla własnych obywateli.

Kaprysy opinii.

Amerykani lubią statystykę. Pewien dziennikarz nowojorski obliczył w cyfrach popularność rozmaitych osobistości w Ameryce ze świata politycznego, literackiego i artystycznego, opierając się na liczbach reprodukowanych fotografii w prasie. Oto wyniki za maj: prezydent Roosevelt, Shirley Temple, kanclerz Hitler, marszałek Ciang-Kai-Szek, premier Daladier, król Jerzy VI, generał Franco i Benito Mussolini. W październiku gradacja popularności wykazuje: prezydent Roosevelt, premier Chamberlain, premier Daladier, minister Georges Bonnet, król Jerzy VI, Shirley Temple, Howard Hughes, doktor Alexis Carrel, generał Gamelin, kanclerz Hitler i Benito Mussolini.

Oryginalne widowiska.

Młody inżynier szwedzki, Ake Kistner, zaofiarował ostatnio szwedzkiemu muzeum etnograficznemu kolekcję cennych przedmiotów z wyspy Bali we Wschodnich Sundach. Inż. Kistner wyruszył przed rokiem w sprawach handlowych na wyspy Sunda. W czasie 7-miesięcznego pobytu na Bali Kistner wpadł na pomysł skolekcjonowania szeregu ciekawych przedmiotów. Bogaty zbiór zawiera blisko 500 rzeźb, rysunków, sztuk broni, sprzętów domowych itp., pochodzących zarówno z dawnych, jak i obecnych czasów. Wiele eksponatów związanych jest z różnymi ciekawymi obrzędkami i ceremoniami, panującymi na wyspie. Największe zainteresowanie wzbudza kompletny zbiór 132 symbolicznych figurek teatralnych, które biorą udział w „wajang kult”, ciekawym widowisku, opartym na starych obyczajach.

Firmowanie przedsiębiorstw.

Sprawa firmowania przedsiębiorstw w związku z przepisem art. 7 i 33 prawa przemysłowego, zezwalających przedsiębiorcy na zgłoszenie władzy przemysłowej i używanie w obrocie firmy przedsiębiorstwa budziła rozliczne spory prawne. Spornym bowiem było czy prawo do używania firmy posiada wyłącznie t. zw. kupiec rejestrowy, czy też każdy przedsiębiorca.

Wątpliwości te rozstrzyga okólnik ministerstwa przemysłu i handlu z dnia 8. X. 1938 r., który stwierdza, że brzmienie firmy kupców rejestrowych powinno odpowiadać przepisom art. 27 do 31 K. H. Na zasadzie art. 31 firma może także zawierać dodatki, mające na celu bliższe oznaczenie kupca lub przedsiębiorstwa przy czym niedopuszczalne są dodatki, które by mogły wprowadzić w błąd. Przedsiębiorcy oznaczają często swoje przedsiębiorstwa przez umieszczenie obok imion i nazwisk właścicieli nazwy dowolnej np. „Ara”, „Morawy”, „Brage”, „Złoty Róg”. Odnosnie wątpliwości czy tego rodzaju dodatki są dowolne, ministerstwo wyjaśnia, że są dopuszczalne dodatki, które zasady prawdziwości firmy nie naruszają.

Do nich należą dodatki stanowiące pewne godła jak „Złoty Róg”, „Ara”, czy też utworzone z pierwszych liter nazwiska właścicieli firmy jak „Brage” (Bracia Ginzburg). Niedopuszczalny natomiast byłby dodatek „Bracia Ginzburg”, gdyby pokrewieństwo w nim wskazywało nie odpowiadało prawdzie. Równocześnie niedopuszczalne byłoby określenie „fabryka”, jako oznaczenie małego warsztatu rzemieślniczego lub umieszczenie w nazwie firmy dodatków określających jakość wytworów, gdyby wytwory tej firmy nie odpowiadały określeniu zawartemu w takim dodatku.

Nie jest dopuszczalne oznaczenie zewnętrzne przedsiębiorstwa (na szyldzie) przez umieszczenie tylko części zewnętrznego oznaczenia przewidzianego art. 33 prawa przemysłowego lub przez umieszczenie tylko dozwolonego dodatku, jak np. samego „godła” względnie specjalnego określenia towaru względnie wyrobu. Ponieważ art. 33 prawa przemysłowego nakazuje zewnętrznie oznaczać przedsiębiorstwo dokładnie i czytelnie, przeto wielkość liter w zewnętrznym oznaczeniu (szyldów) powinna być tego rodzaju, żeby odczytanie całości oznaczenia nie przedstawiało trudności.

W wypadku zastosowania w zewnętrznym oznaczeniu liter rozmaitej wielkości, stosunek tych wielkości nie może naruszać zasady czytelności całości oznaczenia (należy dążyć do nie przekraczania stosunku 1 do 3). Użycie do zewnętrznego oznaczenia (szyldów) świateł neonowych lub substancji świecących zarówno do całości oznaczeń jak i ich części jest dopuszczalne, o ile na skutek tego dobra widoczność i czytelność całości oznaczenia, zwłaszcza w godzinach wieczornych nie zostanie naruszona.

Przepisów art. 33 i 35 prawa przemysłowego można nie zastosowywać do reklam, o ile reklamy te nie są zarazem zewnętrznym oznaczeniem przedsiębiorstwa (szyldem), a mają na celu jedynie reklamę firmy, pewnych towarów, lub wytworów. Reklamy takie mogą zawierać np. tylko „godło” firmy.

Giełda autografów.

Handel autografami słynnych ludzi, a przede wszystkim polityków i mężów stanu, jest bardzo rozpowszechniony w Stanach Zjednoczonych. Każdy autograf jest na tej giełdzie notowany, przy czym kurs uzależniony bywa od całego szeregu okoliczności. Najwyższy notowany jest autograf kanclerza Hitlera. Kosztuje 100 dolarów. Bezpośrednio po nim idzie Mussolini — 75 dolarów. Podpis Kemala Atatürka notowany jest 60 dolarów. W chwili obecnej są to podpisy notowane najwyżej. Autograf prezydenta Roosevelta kosztował jeszcze rok temu 80 dolarów, ale od tego czasu nastąpiła „inflacja”, a teraz można jego autograf otrzymać za 25 dolarów. Jeszcze większa niższa dotknęła autografy Edena i Bluma. Kiedy byli u steru, autografy ich kosztowały po 60 dolarów, dzisiaj można je nabyć w każdej ilości po... 5 dolarów. Jedyny dotąd podpis, który nie podlega prawie żadnym fluktuacjom, to autograf Gandhiego. Cena jego ustalona jest na 50 dolarów.

Kółka samokształceniowe.

Z inicjatywy prezesa szwedzkiego sądu apelacyjnego przy współudziale Towarzystwa Pomocy Kształcenia Robotników uruchomiono kółka samokształceniowe wśród młodocianych przestępców. Kółka te powstały na razie w zakładzie karnym dla młodocianych w Skenas, w Ostergotland, który niedawno został oddany do użytku. Jest to nowy sposób kształcenia więźniów. Jeżeli próba ta powiedzie się, ten sposób szerzenia wiedzy wśród przestępców zastosowany będzie i w innych więzieniach w Szwecji. Kółka samokształceniowe w Skenas prowadzone są w identyczny sposób, jak zwykle kółka samokształceniowe. Każde kółko obliczone jest na 30 chłopców, którzy uczą się dobrowolnie, przy czym część z nich prowadzi wykłady, zajmuje się stroną administracyjną swego kółka itp. W celu pogłębienia wykładów projektowane jest zorganizowanie odczytów i prelekcji z udziałem zaproszonych referentów. Kółka samokształceniowe są w ogóle najbardziej popularnym w Szwecji systemem kształcenia: w roku szkolnym 1936-37 pod opieką Towarzystwa pomocy naukowej dla robotników szwedzkich istniało w Szwecji 11.640 kół tego typu, zaś liczba uczniów sięgała 141.000 osób.

Wyjaśnienia prawne.

Czy w razie śmierci pracownika rodzinie jego przysługuje prawo do otrzymania odprawy pośmiertnej od pracodawcy?

Nasze prawo pracy zagadnieniem tym zajmuje się odnośnie zarówno pracowników umysłowych jak i fizycznych. Jeżeli chodzi o pracowników umysłowych to prawo o pracownikach umysłowych w art. 42 zarządza iż w razie rozwiązania umowy wskutek śmierci pracownika pracodawca bez względu na ubezpieczenie emerytalne pracownika powinien, jeżeli pracownik pracował conajmniej 10 lat w przedsiębiorstwie, wypłacić jego rodzinie, mającej ustawowe prawo do utrzymania przez niego utrzymywanej, odprawę w wysokości ostatnio pobieranego 3-miesięcznego wynagrodzenia.

Jeżeli stosunek pracy trwał conajmniej 20 lat, odprawę stanowić będzie ostatnio pobierane 6-miesięczne wynagrodzenie.

Odprawa należy się w całości tylko wówczas, jeżeli zmarły pracownik pozostawił małżonka i zstępnych lub zstępnych, czyli dzieci. We wszystkich innych wypadkach, a więc gdy przy życiu pozostali dalsi krewni, odprawa ulega redukcji do połowy wyżej oznaczonej normy. Odprawa płatna jest po upływie miesiąca licząc od dnia śmierci pracownika, w równych ratach miesięcznych.

Jeżeli chodzi o odprawę pośmiertną dla rodziny zmarłego robotnika to i tu warunkiem zasadniczym jest przepracowanie w danym przedsiębiorstwie 10-letniego okresu. Odprawa należy się w wysokości ostatnio pobieranego dwutygodniowego wynagrodzenia. O ile stosunek pracy trwał conajmniej 20 lat, odprawa stanowić będzie ostatnio pobierane czterotygodniowe wynagrodzenie. Odprawa pośmiertna robotnicza płatna jest po upływie miesiąca licząc od dnia śmierci robotnika. Tutaj prawo nie przewiduje płatności odprawy w ratach, suma płatna jest jednorazowo.

Jaka jest odpowiedzialność pracodawcy za nieubezpieczenie pracownika w Z. U. P. U.?

W myśl art. 112 ustawy ubezpieczeniowej pracodawca jest odpowiedzialny materialnie za szkody, wyrządzone pracownikowi względnie jego rodzinie przez zaniedbanie przepisanych zgłoszeń. Z. U. P. U. obowiązuje jest na żądanie zainteresowanych osób dostarczyć obliczenia świadczeń, których pracownik względnie członkowie jego rodziny zostali pozbawieni wskutek niewypełnienia obowiązku ciężącego na pracodawcy.

Przy orzekaniu o wysokości szkody, wyrządzonej pracownikowi wskutek zaniedbania zgłoszeń, sąd jest związany prawomocnym orzeczeniem o istnieniu obowiązku ubezpieczenia.

Niezależnie od tego pracodawca ponosi dalsze konsekwencje swego zaniedbania wobec zakładu, gdyż, w myśl tychże przepisów Zakład Ubezpieczeń ma obowiązek ściągania nieprzedawnionych składek bez względu na to jaką drogą powziął wiadomość o zaniedbaniu zgłoszenia, względnie uiszczenia składek w czasie właściwym. W związku z tymi postanowieniami prawa interesujące jest wyjaśnienie Sądu Najwyższego, w myśl którego konsekwencje nieubezpieczenia pracownika ponosi sam pracodawca. Zachodzi to w tym wypadku, gdy pracodawca zlecił pracownikowi, zastępującemu go w przedsiębiorstwie, aby zgłosił siebie do Zakł. Ubezpiec.

Podziękowanie.

Za tak liczne życzenia, nadesłane w dniu ślubu naszego, za śpiew Tow. „Lutni” oraz Kat. Stow. Młodz. Męskiej, składamy serdeczne podziękowanie.

St. Pewińscy.

Nowe, w październiku 1938.

Oddamy
rozlewnie
piwa

z hurtową sprzedażą
na Nowe i okolicę.

Browar Obywatelski,
Starogard
Sp. z o. o.

Sprawa eksmisji z lokali handlowych.

W związku z aktualną nadal sprawą eksmisji z lokali handlowych Izba Przemysłowo-Handlowa przypomina, że w myśl art. 2 ustawy o ochronie lokatorów, przepisom owej ustawy nie podlegają lokale przedsiębiorstw handlowych z wyjątkiem lokali zajętych przez przedsiębiorstwa zaliczone na r. 1935 do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii.

Wobec powyższego stosunek najmu odnośnie lokali zajmowanych przez przedsiębiorstwa handlowe III-jej kategorii opiera się na umowie stron względnie w kwestiach nieunormowanych umową, na odnośnych przepisach Kodeksu Zobowiązań. W konsekwencji stwierdzić trzeba, iż w braku specjalnych zastrzeżeń umownych żądanie podwyżki czynszu przez właścicieli nieruchomości jest dopuszczalne i spowodować może w razie odmowy wyrok zasądający eksmisję.

Równocześnie jednak Izba nadmienia, że celem złagodzenia skutków, mogących wyniknąć z wyłączenia lokali przedsiębiorstw handlowych z pod ochrony lokatorów na podstawie przepisów art. 2 pkt. m ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 297 z 1936 r.) dekret Prezydenta R. P. z dnia 29. IX. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 525 z 1936 r.) ustalił specjalne przepisy o możliwości ewentualnego odroczenia eksmisji z lokali handlowych i przemysłowych.

Na zasadzie tego dekretu w sprawach o eksmisję z lokalu handlowego sąd na wniosek najemcy — uwzględniając stosunki gospodarze najemcy i wynajmującego (w szczególności położenie najemcy, w jakim znalazłby się w razie wykonania eksmisji, czas trwania najmu, wysokość płaconego dotychczas czynszu), może odroczyć termin wydania przedmiotu najmu na okres nie dłuższy, niż do dnia 31 marca 1939 r.

Ponadto na wniosek najemcy, który w okresie od dnia 15 listopada 1932 r. do dnia 15 listopada 1935 r. dokonał w lokalu inwestycji, zwiększających wartość lokalu, które dotychczas jeszcze nie zamortyzowały się, sąd obowiązany jest odroczyć termin wydania przedmiotu najmu na okres potrzebny do amortyzacji tych inwestycji, nie dłużej jednak, niż do dnia 31 marca 1939 r.

Ile konsumuje Anglik.

Układając niedawno plan aprowizacji Anglii w razie wojny, brytyjskie ministerstwo obrony narodowej opierało się na statystyce, z której wynikało, że przeciętny Anglik w ciągu swego żywota konsumuje mniej więcej: 20 wołów, 20 ton chleba, 10 ton jarzyn i owoców i 12.000 jajek.

Rozporządzenie

Starosty Powiatowego Świeckiego z dn. 12. X. 1938 r. o zakazie sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych w dniu wyborów do Sejmu, tj. 6 listopada 1938 r.

Na podstawie art. 4 lit. f ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. nr 51 poz. 423) oraz § 1 rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 14. VI. 1933 r. o przekazaniu Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawy i powiatowemu władzom administracji ogólnej uprawnień Ministerstwa Spraw Wewn., wynikających z art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. nr 45 poz. 351) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Zakazuję sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych zawierających więcej niż 4,5 proc. alkoholu na terenie całego powiatu świeckiego w czasie od soboty, dnia 5 listopada 1938 r. godz. 12 do poniedziałku, dnia 7 listopada 1938 r. godz. 12-ta.

§ 2.

Zakaz powyższy dotyczy sprzedaży i podawania napojów alkoholowych tak w naczyniach otwartych, jak i zamkniętych.

§ 3.

Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień art. 10 i następnych ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. nr 51 poz. 423) grzywną do 300 zł lub aresztem do 2 tygodni, w razie zaś powtórzenia przestępstwa grzywną do 500 zł lub aresztem do 4 tygodni.

Kara aresztu i grzywna może być nałożona łącznie.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Świecie, dnia 12 października 1938 r.
Nr B-18/12/38.

Starosta Powiatowy

p. o.

(—) Mgr. Cwinarowicz.

Koks gazowniczy,
dobrej jakości
ma stale na sprzedaż
Gazownia Miejska Nowe.